

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEMREPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců JUDr. Pavla Molka a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **M. K.,** zastoupen Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel,** se sídlem Budějovická 7, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 26. 2. 2018, č. j. 51 A 33/2016 - 23,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Celní úřad pro Středočeský kraj (dále jen „celní úřad“) rozhodnutím ze dne 27. 1. 2016, č. j. 17480/2016-610000-12, shledal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 42a odst. 2 písm. a) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, spočívajícího v jízdě na zpoplatněné dálnici D1, aniž by platným kupónem vylepeným na čelním skle vozidla prokázal úhradu za užívání zpoplatněné pozemní komunikace, za což mu byla vyměřena pokuta ve výši 3 000 Kč a stanovena povinnost úhrady nákladů řízení.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí celního úřadu odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 27. 5. 2016, č. j. 25622-2/2016-900000-304.7, zamítl pro opožděnost.

II.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu, kterou Krajský soud v Praze (dále jen „krajský soud“) zamítl výše označeným rozsudkem ze dne 26. 2. 2018. Krajský soud uvedl, že není pochyb o tom, že rozhodnutí celního úřadu bylo žalobcovu zmocněnci doručeno dne 29. 1. 2016. Poslední den lhůty pro podání odvolání tak připadl na pondělí

15. 2. 2016, kdy žalobce podal první blanketní odvolání, avšak bez zaručeného elektronického podpisu. Součástí odvolání byla i věta *„[p]odání bude doplněno v zákonné lhůtě“*. Pro vyvolání zákonných účinků proto bylo nutné odvolání ze dne 15. 2. 2016 potvrdit dle § 37 odst. 4 správního řádu, a to do 22. 2. 2016. Správní spis obsahuje další (druhé) blanketní odvolání (totožného obsahu jako odvolání z 15. 2. 2016), které také nebylo podepsáno osobou oprávněnou a které bylo celnímu úřadu doručeno dne 26. 2. 2016. Zásilka obsahující toto odvolání byla do elektronického systému služby DopisOnline podána dne 22. 2. 2016 ve 23:30 hod, ale do poštovního provozu byla předána až 23. 2. 2016. Usnesením ze dne 29. 2. 2016 pak vyzval celní úřad zmocněnce žalobce k doplnění řádného podpisu druhého blanketního odvolání doručeného dne 26. 2. 2016. Usnesení bylo zmocněnci žalobce doručeno dne 10. 3. 2016 a ten zaslal celnímu úřadu dne 15. 3. 2016 totožné znění blanketního odvolání, avšak doplněné o podpis osoby oprávněné.

[4] Krajský soud posuzoval otázku, zda byla zásilka obsahující druhé blanketní odvolání odeslána včas. Uvedl, že otázkou zachování lhůty dle § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu v souvislosti s využíváním elektronické poštovní služby DopisOnline se zabýval i rozšířený senát Nejvyššího správního soudu, a to v usnesení ze dne 19. 12. 2017, č. j. 10 As 20/2017 - 49, publ. pod č. 3684/2018 Sb. NSS, ve kterém dospěl k závěru, že *„[d]en elektronické objednávky služby DopisOnline přes webovou stránku https://online.postservis, není okamžikem podání zásilky k poštovní přepravě ve smyslu § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu.“* Z odůvodnění usnesení je pak zřejmé, že stěžejním momentem pro posouzení zachování lhůty ve smyslu § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu je teprve okamžik předání k přepravě, který v projednávané věci nastal až následujícího dne. Zároveň krajský soud zdůraznil, že žalobce byl seznámen s podmínkami pro poskytování služeb DopisOnline, a proto měl s ohledem na zachování lhůty pro potvrzení odvolání ze dne 15. 2. 2016 zvolit takový způsob podání, kterým by se nevystavil riziku, že tuto lhůtu zmešká. Ve světle výše citovaného závěru rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu tedy krajský soud dospěl k závěru o opožděnosti předmětného podání a žalobu zamítl.

[5] Krajský soud upozornil rovněž na to, že nelze připustit konstrukci, že by žalobce opakovaně řetězil ve lhůtě pěti dní blanketní nepodepsaná odvolání a až později by doručil příslušnému správnímu orgánu řádné podání, kterým by se dovolával potvrzení prvního blanketního odvolání a vyvolání zákonných následků tohoto podání. Tímto jednáním by docházelo k nepřípustnému prodlužování lhůty stanovené v § 37 odst. 4 správního řádu.

III.

[6] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost, ve které obdobně jako předtím v žalobě připomněl, že podle jeho názoru není podstatné, kdy pošta zásilku vytiskne, dá do obálky a začne přepravovat, ale podstatný je pouze moment předání zásilky, k čemuž došlo ještě dne 22. 2. 2016. Rovněž z § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu, který stanoví, že poštovní zásilka obsahující podání musí být v poslední den lhůty podána držiteli poštovní licence, nelze dovodit výklad zastávaný žalovaným a následně i krajským soudem. Takový výklad je extenzivní a nerespektuje zásadu priority ústavně konformní interpretace.

pokračování
[7] Stěžovatel odkázal v kasační stížnosti rovněž na judikaturu Ústavního soudu i Nejvyššího správního soudu týkající se způsobu výkladu nejednoznačných právních ustanovení. Současně stěžovatel uvedl, že měl legitimní očekávání, že lhůta byla zachována, a to s ohledem na podací lístek, na kterém je uvedeno datum 22. 2. 2016, tedy poslední den lhůty. Stěžovatel zároveň poukázal na to, že nevidí důvod, proč by mu mělo být přičítáno k tíži pochybení pošty.

IV.

[8] Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že stěžovatel neupřesnil, z jakých důvodů kasační stížnost podává, a v kasační stížnosti uvedl nepřípustné skutkové a právní novoty (např. ohledně možného pochybení pošty). Dále žalovaný plně odkázal na rozsudek krajského soudu, potažmo na usnesení rozšířeného senátu zdejšího soudu č. j. 10 As 20/2017 - 49, ze kterého krajský soud správně vycházel, a navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

V.

[9] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[10] Dle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu (viz např. usnesení ze dne 18. 3. 2004, č. j. 1 As 7/2004 - 47) posuzuje soud tvrzené důvody kasační stížnosti podle jejich obsahu, a nikoliv podle formálního označení. Není proto na překážku přípustnosti kasační stížnosti, neopatřil-li stěžovatel svou stížní argumentaci odkazem na konkrétní důvod dle § 103 odst. 1 s. ř. s. Ačkoli tak nyní stěžovatel výslovně neodkazuje na některý z důvodů, pro které lze přípustně podat kasační stížnost (§ 103 odst. 1 s. ř. s.), lze jeho výše rekapitulovanou argumentaci podřadit pod důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Následně tedy Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení důvodnosti kasační stížnosti.

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] Pro posouzení právní otázky včasnosti stěžovatelova odvolání je stěžejní výklad § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu, podle kterého *„[p]okud je provedení určitého úkonu v řízení vázáno na lhůtu, (...) je lhůta zachována, je-li posledního dne lhůty učiněno podání u věcně a místně příslušného správního orgánu anebo je-li v tento den podána poštovní zásilka adresovaná tomuto správnímu orgánu, která obsahuje podání držiteli poštovní licence anebo zvláštní poštovní licence anebo osobě, která má obdobné postavení v jiném státě; nemůže-li účastník z vážných důvodů učinit podání u věcně a místně příslušného správního orgánu, je lhůta zachována, jestliže je posledního dne lhůty učiněno podání u správního orgánu vyššího stupně; tento správní orgán podání bezodkladně postoupí věcně a místně příslušnému správnímu orgánu.“*

[13] Úvodem Nejvyšší správní soud připomíná, že otázkou včasnosti podání v kontextu využití služby DopisOnline se již zabýval několikrát, a to i po vydání citovaného usnesení rozšířeného senátu, ze kterého vycházel krajský soud (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2018, č. j. 1 As 352/2017 - 30, ze dne 7. 2. 2018, č. j. 3 As 16/2017 - 45, či ze dne 31. 1. 2018, č. j. 6 As 14/2017 - 39).

[14] V usnesení č. j. 10 As 20/2017 - 49 rozšířený senát podrobně popsal povahu služby DopisOnline, jež umožňuje zákazníkovi elektronicky objednat zpracování a podání poštovních zásilek. Jedná se o kombinaci několika dílčích služeb, v jejichž rámci Česká pošta zabezpečí zpracování zásilek a jejich podání do poštovní sítě. Zpracováním zásilky se rozumí její tisk a kompletace, elektronickou objednávkou pak objednávka služeb České pošty prostřednictvím elektronického formuláře na webu (čl. 3 Obchodních podmínek služby DopisOnline). Dle rozšířeného senátu je prvotní smlouva mezi zákazníkem a Českou poštou uzavřena okamžikem, kdy pošta akceptuje objednatelem řádně vyplněnou a potvrzenou elektronickou objednávku, odeslanou přes adresu http://online.postservis.cz. Do okamžiku poštovního podání se smluvní vztah řídí občanským zákoníkem. Poštovní smlouva podle zákona o poštovních službách, která se řídí rovněž Poštovními podmínkami platnými v den podání zásilky, je mezi Českou poštou a zákazníkem uzavřena teprve podáním zásilky do poštovní přepravy. Teprve okamžik, ke kterému je zásilka podána k poštovní přepravě, je přitom významný z hlediska kogentního ustanovení § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu a nemůže být určen soukromoprávním ujednáním, tj. Obchodními podmínkami služby DopisOnline či subjektivním pocitem zákazníka, jak se mu služba jeví navenek. Úvaha, dle které vnímá zákazník uvedenou službu ve svém komplexu jako jeden „balíček“, je nepodložená a z hlediska posouzení dodržení zákonem stanovených lhůt irelevantní. Česká pošta se převzetím elektronické objednávky zavazuje zpracovat objednávku do podoby listinné zásilky, což ještě není poštovní službou, a následně podat zásilku k poštovní přepravě. Veřejnoprávní regulací silně ovlivněný vztah, upravený zákonem o poštovních službách a poštovními podmínkami, vznikne až ve chvíli předání vytvořené listinné zásilky k poštovní přepravě, kdy je uzavřena poštovní smlouva. Teprve uzavřením poštovní smlouvy je zásilka podána k poštovní přepravě a pouze tento okamžik je rozhodný pro posouzení včasnosti podání z hlediska dodržení lhůt stanovených veřejným právem. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu proto uzavřel, že okamžik elektronické objednávky služby DopisOnline přes webovou stránku http://online.postservis.cz není okamžikem podání zásilky k poštovní přepravě ve smyslu § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu.

[15] V posuzovaném případě bylo rozhodnutí celního úřadu doručeno žalobcovu zmocněnci dne 29. 1. 2016. Posledním dnem lhůty k podání odvolání dle § 83 odst. 1 správního řádu proto bylo pondělí 15. 2. 2016. V tento den žalobce prostřednictvím zvoleného zástupce zaslal prostý e-mail bez elektronického podpisu obsahující odvolání. Odvolání tak mělo být ve lhůtě dle § 37 odst. 4 správního řádu doplněno do pondělí 22. 2. 2016, přičemž v tento den, konkrétně ve 23:30 hodin, provedl stěžovatelův zmocněnec pouze elektronickou objednávku služby DopisOnline.

[16] Jakkoliv se stěžovatel dovolával podacího lístku, na kterém je uvedeno datum 22. 2. 2016, toto datum vyplývá z ujednání vztahujícího se ke službě DopisOnline. Obchodní podmínky služby DopisOnline výslovně pamatovaly na to, že k objednávce služby DopisOnline a ke skutečnému podání poštovní zásilky může dojít v různé dny: jen zásilky přijaté do 16:00 hodin byla totiž Česká pošta povinna zpracovat ještě týž den a předat k další poštovní přepravě (čl. 5.2 Obchodních podmínek DopisOnline). Datum 22. 2. 2016, uvedené na podacím lístku, tedy zjevně míří na okamžik objednání zásilky. Den podání zásilky ve smyslu § 37 odst. 4 správního řádu je však určen až okamžikem, kdy zásilka skutečně vznikla, tedy byla vytištěna a zkompletována. Jelikož žalobce objednal zásilku

dne 22. 2. 2016 ve 23:30 hod, byla poštovní zásilka podána až dne 23. 2. 2016, tedy po uplynutí lhůty k doplnění podání ze dne 15. 2. 2016.

[17] Judikatura Ústavního soudu ani soudu zdejšího citovaná stěžovatelem v kasační stížnosti není v projednávané věci přiléhavá, neboť se vyjadřuje toliko k obecným otázkám plynutí lhůt a obecným právním zásadám. Výklad provedený rozšířeným senátem nijak nepřípustně nevybočil z ústavně konformního rámce a zároveň jím nebyla ohrožena právní jistota účastníků řízení.

[18] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s. *in fine*).

[19] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu podle obsahu spisu nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. května 2018

JUDr. Tomáš Foltas
předseda
senátu